

Kyselytunnin kysymykset

Opso ry kevätpäivät, Vaasa
Seppo Hänninen/OPH
Mari Pastila-Eklund/OKM

28.3.2019

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

1. Koulutuksen järjestäjällä on tutkinto omassa järjestämisluvassa. Onko silloin mahdollista tehdä oppisopimus, johon ns. laajennetun oppisopimuskoulutuksen järjestämistehtävän nojalla
  - hankitaan koulutus toiselta järjestäjältä tai muulta taholta ja
  - näytöt toteutetaan omalla järjestämisluvalla?
2. Oppisopimuskoulutuksessa olevan opiskelijan viikoittaisen työajan tulee olla keskimäärin vähintään 25 tuntia. Voiko henkilön työaika vaihdella joustavasti, kunhan se keskimäärin jollain aikavälillä tasoittuu tuohon 25h/vko?

3. Vuokratyösuhte ja oppisopimus: osapuolet: työnantaja, opiskelija, koulutuksen järjestäjä, kouluttava työpaikka. Sopimukset: oppisopimus, HOKS, ohjaussopimus?
4. Voiko lukiolaiselle solmia kesäksi oppisopimuksen?
5. Kun opiskelija suorittaa kaksoistutkintoa, onko oppisopimus mahdollinen? Siinä on monia käytännön järjestelyjä, miten onnistuu.
6. Missä tapauksissa oppisopimus tulkitaan henkilöstökoulutukseksi? Entä miten yrityksen maksuosuus tällöin tulee laskea?
7. Milloin voidaan käyttää oppisopimuskoulutusta ja milloin on kyseessä henkilöstökoulutus? Mitkä ehdot pitää täyttyä, jotta voidaan käyttää oppisopimuskoulutusta? Onko eroa sillä, koulutetaanko ammatilliseen perustutkintoon vai at-/eat-tason tutkintoihin (vrt. maksuton 2. asteen perustutkintokoulutus, peritäänkö tässä silti maksuja?).

8. Onko mahdollista, että OKM toimittaisi pikaisesti mallin oppisopimukseen liitettävästä HOKS-asiakirjasta?
9. Riittääkö oppisopimusten ja HOKSien arkistointi opiskelijahallintojärjestelmässä sähköisenä (sähköinen allekirjoitus käytössä) vai pitääkö dokumentit arkistoida erikseen sähköisesti ja/tai tulosteina?
10. Onko koulutussopimuksen liitteenä oltava hoks-päivitys/ote hoksista?
11. Mitkä ovat keinot sopimuksien kokonaisvaltaiseen johtoon ja valvontaan, kun sopimusmäärät ovat suuria ja sopimusten hyväksyntä on organisaatiossa hajautettu työ- ja virkasuhteisille?
12. Koulutuskorvaukset maksetaan maksusuorituksena 1-3 krt vuodessa sopimuslistauksen mukaan, ei ole työkalua varmistaa sopimuksen tilannetta. Onko korvaus vastikkeellinen eli pitääkö jollain tavoin varmistaa ja dokumentoida, että opiskelija on saanut sopimuksessa sovittua perehdytystä, ohjausta, tukea ja jatkuvaa palautetta työpaikalla tapahtuvassa koulutuksessa?

13. Työnantaja haluaa valita/työpaikalla on osaamistarvetta tutkinnon osia enemmän kuin vaikkapa 180 osp. Voidaanko tehdä sopimus vaikkapa 210 osp?
14. Luetaanko YTO-aineet hyväksi ylioppilastodistuksesta vuodelta 1991? Asia kirjattu HOKS:iin, mutta oppilaitoksen opo eri mieltä ja OPH:lta uusi linjaus oppisopimuksen solmimisen jälkeen, jossa hyväksilukuraja on 20 vuotta YO-todistuksen saamisesta.
15. Opiskelija opiskelee oppisopimuksella talonrakentajan perustutkintoa. Kaikki on mennyt hienosti, näytöt kiitettävä. Terveystiedon opettaja nyt vaatii yhtä ja toista, eikä valmistuminen sen vuoksi onnistu. Onko tämä ihan oikein? Sykemittarilla tai videoimalla todistettava tietty määrä liikuntasuoritteita tietyssä ajassa. Täydet työpäivät rakennuksella tehtyään pitäisi 8 x vähintään 1 tunnin liikunta suorittaa todistetusti 2 viikon sisällä.

16. Miten toimia kun oppisopimusopiskelija on kirjoittanut työnantajan kanssa työsopimuksen ja kilpailukiellon (6kk). Opiskelija haluaisi vaihtaa työpaikkaa. Kilpailukielto kuitenkin estää tämän. Miten opiskelija voisi saada apua tilanteeseen?
17. Voiko yksityinen henkilö toimia oppisopimuksessa työnantajana?
(Henkilökohtaisen avustajan asiakas)
18. Onko työnantajalla oikeus tehdä sopimus, jossa vaaditaan työssäolovelvollisuutta 1-2v oppisopimuskoulutuksen jälkeen? Olen vakituudessa työsuhteessa ja kun oppisopimus loppuisi, voiko työnantaja velvoittaa jäämään työpaikkaan esim. 2vuotta sakon uhalla?
19. Kenellä on oikeus järjestää oppisopimuskoulutusta? Pitääkö siitä olla lausuttu oppilaitoksen järjestämisluvassa? Onko olemassa siis erikseen oppisopimuskoulutus ja laajennettu oppisopimuskoulutuksenjärjestämistehtävä? Vai onko niin, että jos oppilaitos, jolla ei ole lupaa viimeksi mainittuun, ostaa palvelun toiselta oppilaitokselta?

20. Jos opiskelija haluaisi opiskella baarissa ammatin, niin kuinka monta viikkotuntia tarvitsee olla? Baarimme on tällä hetkellä auki vain 21h viikossa, joten pystyykö meilläkin olemaan oppisopimuksella?
21. Voiko osuuskunnan jäsen voi opiskella oppisopimuksella yrittäjämäisesti?
22. Voiko yrittäjä-opsona tutkintoa suorittavat yrittäjät olla toinen toistensa mentoreita? Kulukorvausta ei makseta ja näin saavutettaisiin win-win -tilanne?
23. Mitenkä katsotaan oppisopimuksen sitovuutta, tilanteessa jossa oppisopimusopiskelijalla on tullut muu kuin työperäinen vamma, joka estää häntä tekemästä töitä?
24. Miten toimia jos oppisopimus työpaikka ei maksa palkkoja vaikka on kirjallisesti sovittu palkasta?

25. Mihin kannattaa olla yhteydessä, jos työnantaja ei noudata oppisopimukseen liittyviä velvollisuuksiaan. Esim. valmistumisajankohta opiskelijalle epävarma, koska opiskelija ei voi suorittaa tarvittavia näyttöjä työpaikalla työaikana?
26. Yrittäjä, jonka vuositulot jäävät alle sen summan, jonka jälkeen pitää ruveta maksamaan YEL:iä. Yrittäjän oppari vai ei? Koska YELiä eivät maksa, niin voidaanko perustella, että ei ole riittävästi tuotanto- ja palvelutoimintaa yms.? Onhan yrittäjän oppisopimus mahdollinen myös MYEL:iä maksavalle?

27. Koska yrittäjän oppisopimus on mahdollinen myös sivutoimiselle yrittäjälle, niin voidaanko solmia oppisopimus työkyvyttömyyseläkkeellä olevalle, joka kuitenkin pyörittää omaa yritystoimintaa? Maksaako eläkkeellä oleva YEL:iä? Onko merkitystä sillä onko työkyvyttömyyseläke määräaikainen vai jatkuva/pysyvä?
28. Voiko kevytyrittäjälle tehdä oppisopimuksen? Entä 4H-yhdistyksen edustajalle?
29. Asiakas on joutunut työkyvyttömyyseläkkeelle, tilanne on kuitenkin sellainen, että on perustamassa yritystä toiselle alalle kevyempään työhön ja tavoitteena toimia yrittäjänä se vaadittu 25 h /vko+ muut edellytykset täyttyy ja haluaisi yrityksen perustamisen jälkeen solmia oppisopimuksen yrittäjänä? Onko taustalla oleva eläke este yrittäjän oppisopimukselle? Asiakasta on ohjattu selvittämään, mikä vaikutus yrittäjänä toimimisella on työkyvyttömyyseläkkeeseen. Pysyykö se taustalla vai pienenee/loppuu yritystoiminnan takia?